

De Vlaamse Fietsambitie: Een praktische uitwerking

Welkom!

Vlaams Minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Context: 'Fietsen, natuurlijk'

Een vooruitstrevende Fietsambitie voor
Vlaanderen

Maart 2023

Context: 27 fietsambities voor 2040 (1)

- In 2040 leggen we meer dan 30% van onze verplaatsingen met de fiets af.
- In 2040 heeft elke Vlaming toegang tot een (deel)fiets en is de fiets een logische schakel tussen andere duurzame modi.
- In 2040 laten ouders hun kinderen met een gerust hart naar school fietsen. De kindnorm is dan een evidentie inzake de inrichting van de schoolomgeving.
- In 2040 bepaalt de fiets het straatbeeld in de Vlaamse steden en gemeenten
- In 2040 zijn er meer bedrijfs- en leasefietsen dan bedrijfswagens.
- ...

Context: 27 fietsambities voor 2040 (2)

Twee kernambities:

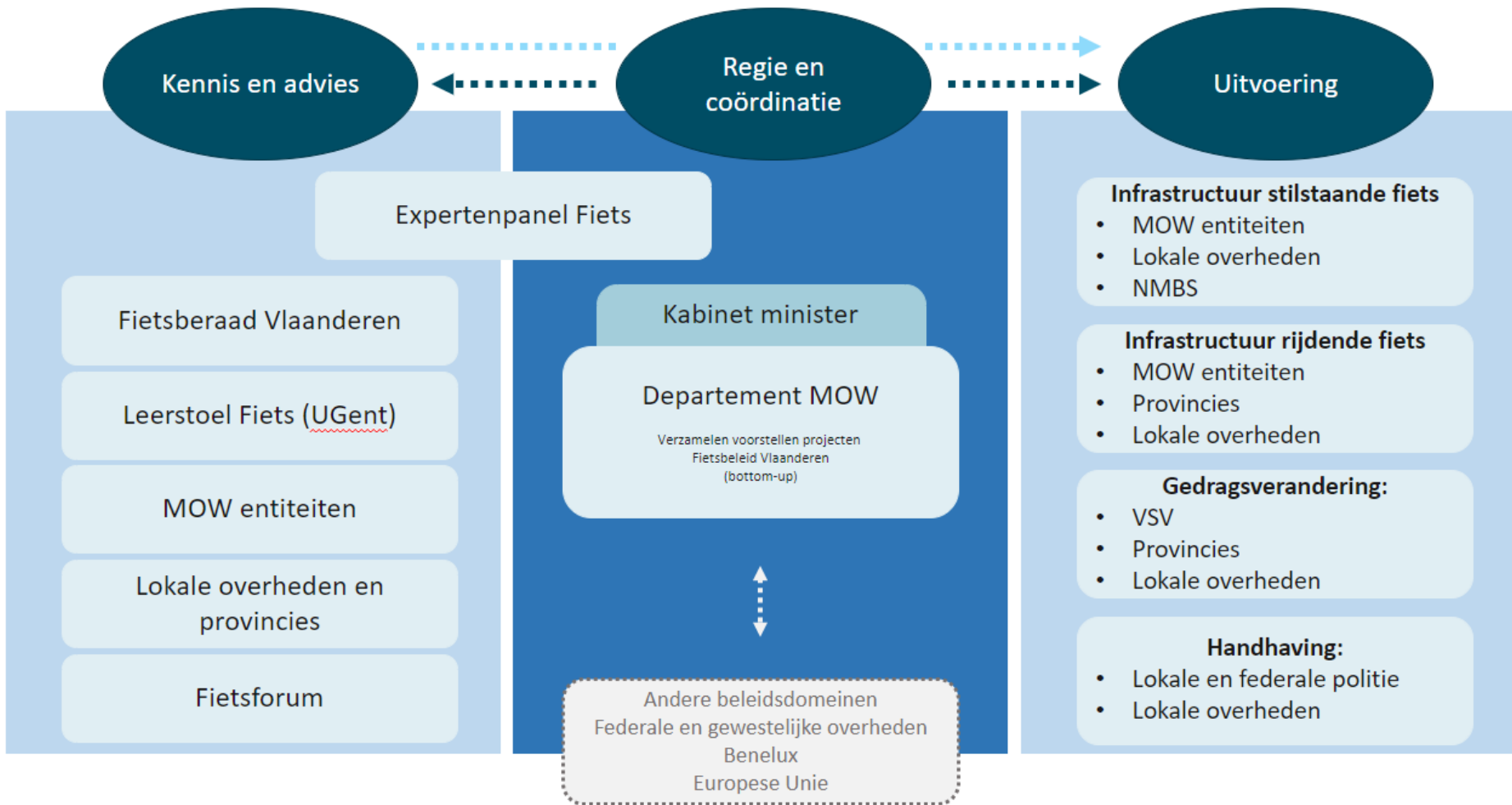
- Modal shift: aandeel fiets **30%** in 2040
- Verkeersveiligheid: **nul** voetganger – en fietsverkeersdoden tegen 2040

Vier categorieën:

- Het draagvlak voor fietsgebruik versterken (de **fietsreflex**)
- **Verkeersveilig gedrag** stimuleren
- Veilige en comfortabele **fietsroutenetwerken**
- De fiets in de **combimobiliteit** en fietsparkeren

➔ Uitwerking van een actieplan voor Vlaanderen om de Fietsambitie te realiseren

**Het eerste concrete resultaat:
een heldere governance voor het Vlaamse fietsbeleid**

Aanpak: een praktische uitwerking van de Fietsambitie

Van ambities naar concrete acties

Bottom-up fietsbeleid vanuit nieuwe governance: stakeholderbevraging voorjaar 2023

- Opmaak van een actieplan voor alle entiteiten van het MOW-beleidsdomein
- Een '*benefit map*': samenvatting van concrete acties die de Vlaamse doelstellingen helpen realiseren

Van ambities naar een 'benefit map' (1)

Een fietsactieplan ingebed in een ruimer duurzaam mobiliteitsbeleid en verkeersveiligheidsbeleid
Samen werken aan een sterk fietsbeleid en gemeenschappelijke doelstellingen

INITIATIEVEN - VERANDERINGEN – OPBRENGSTEN - DOELSTELLINGEN

Van ambities naar een 'benefit map' (2)

VERANDERINGEN – OPBRENGSTEN - DOELSTELLINGEN

VERANDERINGEN

Versterken fietsreflex

Faciliteren van projecten
Inclusiviteit
Internationale evenementen
Inzetten op deelfietsen
Kennisdeling
Sensibilisering
Subsidiemaatregelen
Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving

Netwerken

Beheer fietsinfrastructuur
Communicatie
Faciliteren van projecten
Innovatie
Kennisdeling
Realisatie en conformiteit fietsinfrastructuur
Schoolomgevingen en -routes maximaal conflictvrij maken
Subsidiemaatregelen
Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving

Verkeersveilig gedrag stimuleren

Innovatie
Kennisdeling
Samenwerking
Sensibilisering en educatie
Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving

Combimobiliteit en fietsparkeren

Inzetten op deelfietsen in Vlaanderen
Fietsdiefstal maatregelen
Fietsparkeren
Uitrol Hoppinpunten

Fietsdata

Gedeeld begrippenkader
Vindbaarheid, toegankelijkheid en beschikbaarheid verbeteren
Verhogen kwaliteit beschikbare data
Samenwerking
Innovatieve methoden

OPBRENGSTEN

MODAL SHIFT

30% van de verplaatsingen in 2040 gebeurt met de fiets

VERKEERSVEILIGHEID

0 fietsverkeersdoden tegen 2040

Versterken fietsreflex

Tegen 2040 beschikt 80% van de Vlaamse gezinnen over minstens 1 eigen fiets
Tegen 2040 kan 90% van de Vlamingen fietsen
Tegen 2040 zijn deelfietsen beschikbaar in alle stedelijke gebieden en in de helft van de landelijke kernen, verspreid over heel Vlaanderen

Netwerken

0 dode of zwaargewonde fietsslachtoffers bij kinderen (6-18 jaar) tijdens hun woon-schoolverplaatsing (= tijdens de uren voorafgaand en navolgend op school) tegen 2040
Tegen 2040 is 100% van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk befietsbaar
Tegen 2040 is 100% van de fietsnelwegen befietsbaar
Tegen 2040 scoort 75% van het BFF goed tot zeer goed
Tegen 2040 scoort 90% van de fietsnelwegen goed tot zeer goed
Tegen 2040 zijn alle kruispunten met verkeerslichten langs gewestwegen getoetst aan de hand van het afwegingskader voor een conflictvrije regeling en werden de noodzakelijke ingrepen uitgevoerd
Tegen 2040 is het Mobilidata-programma uitgerold langs gewestwegen en is 100% van de verkeerslichtgeregelde kruispunten in Vlaanderen intelligent en dus geconnecteerd met zijn weggebruikers
Tegen 2040 scoort x% van de fietsinfrastructuur langs gewestwegen goed tot zeer goed
Tegen 2040 scoort x% van de jaagpaden op het BFF goed tot zeer goed
Tegen 2040 zijn 100% van alle fietspaden en fietsnelwegen op een jaagpad of in beheer van het gewest verlicht waar de omgeving dit toe laat / of is een alternatief voorzien
Tegen 2040 is 100% van alle fietspaden op het BFF verlicht waar de omgeving dit toe laat / of is een alternatief voorzien
Tegen 2040 is voor alle fietspaden en fietsnelwegen op een jaagpad of in het beheer van het gewest winterdienst voorzien

Verkeersveilig gedrag stimuleren

Tegen 2040 draagt 85% van de fietsers een fietshelm
Aantal geregistreerde ongevallen met doden en zwaargewonde fietsers daalt jaarlijks met 5%

Combimobiliteit en fietsparkeren

Tegen 2040 hebben alle regionale en interregionale Hoppinpunten overdekte fietsenstallingen met voldoende ruimte voor buitenmaatse fietsen
Tegen 2040 daalt het aantal fietsdiefstallen in Vlaanderen naar maximaal 7.000 diefstallen per jaar
Tegen 2040 zijn 50% van de fietsenstallingen aan regionale en interregionale Hoppinpunten beveiligd zodat (duurdere) fietsen veilig gestald kunnen worden
Tegen 2040 beschikken 100% van de fietsenstallingen aan regionale en interregionale Hoppinpunten en grote OV-haltes over oplaadpunten voor elektrische fietsen

DOELSTELLINGEN

MODAL SHIFT - De fiets is de meest voor de hand liggende modus, al dan niet in combinatie met een andere modus (combimobiliteit)

VERKEERSVEILIGHEID - De fiets is een veilige en efficiënte vervoerswijze

Van ambities naar een 'benefit map' (3)

VERANDERINGEN – OPBRENGSTEN - DOELSTELLINGEN

VERANDERINGEN	OPBRENGSTEN	DOELSTELLINGEN
<u>Versterken fietsreflex</u> Faciliteren van projecten Inclusiviteit Internationale evenementen Inzetten op deelfietsen Kennisdeling Sensibilisering Subsidie maatregelen Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving <u>Netwerken</u> Beheer fietsinfrastructuur Communicatie Faciliteren van projecten Innovatie Kennisdeling Realisatie en conformiteit fietsinfrastructuur Schoolomgevingen en -routes maximaal conflictvrij maken Subsidie maatregelen Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving <u>Verkeersveilig gedrag stimuleren</u> Innovatie Kennisdeling Samenwerking Sensibilisering en educatie Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving <u>Combimobiliteit en fietsparkeren</u> Inzetten op deelfietsen in Vlaanderen Fietsdiefstal maatregelen Fietsparkeren Uitrol Hoppinpunten <u>Fietsdata</u> Gedeeld begrippenkader Vindbaarheid, toegankelijkheid en beschikbaarheid verbeteren Verhogen kwaliteit beschikbare data Samenwerking Innovatieve methoden	30% van de verplaatsingen in 2040 gebeurt met de fiets <u>VERKEERSVEILIGHEID</u> 0 fietsverkeersdoden tegen 2040 <u>Versterken fietsreflex</u> Tegen 2040 beschikt 80% van de Vlaamse gezinnen over minstens 1 eigen fiets Tegen 2040 zijn <u>deelfietsen</u> beschikbaar in alle stedelijke gebieden en in de helft van de landelijke kernen, verspreid over heel Vlaanderen. <u>Netwerken</u> 0 dode of zwaargewonde fietsslachtoffers bij kinderen (6-18 jaar) tijdens hun woon-schoolverplaatsing (= tijdens de uren voorafgaand en navolgend op school) tegen 2040 Tegen 2040 is 100% van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk befietsbaar Tegen 2040 is 100% van de fietsnelwegen befietsbaar Tegen 2040 scoort 75% van het BFF goed tot zeer goed Tegen 2040 scoort 90% van de fietsnelwegen goed tot zeer goed Tegen 2040 zijn alle kruispunten met verkeerslichten langs gewestwegen getoetst aan de hand van het afwegingskader voor een conflictvrije regeling en werden de noodzakelijke ingrepen uitgevoerd Tegen 2040 is het Mobilidata-programma uitgerold langs gewestwegen en is 100% van de verkeerslichtgeregelde kruispunten in Vlaanderen intelligent en dus geconnecteerd met zijn weggebruikers Tegen 2040 scoort x6 van de fietsinfrastructuur langs gewestwegen goed tot zeer goed Tegen 2040 scoort x6 van de jaagpaden op het BFF goed tot zeer goed Tegen 2040 zijn 100% van alle fietspaden en fietsnelwegen op een jaagpad of in beheer van het gewest verlicht waar de omgeving dit toe laat / of is een alternatief voorzien Tegen 2040 is 100% van alle fietspaden op het BFF verlicht waar de omgeving dit toe laat / of is een alternatief voorzien Tegen 2040 is voor alle fietspaden en fietsnelwegen op een jaagpad of in het beheer van het gewest winterdienst voorzien <u>Verkeersveilig gedrag stimuleren</u> Tegen 2040 draagt 85% van de fietsers een fietshelm Aantal geregistreerde ongevallen met doden en zwaargewonde fietsers daalt jaarlijks met 5% <u>Combimobiliteit en fietsparkeren</u>	De fiets is de meest voor de hand liggende manier om te reizen en dan niet in combinatie met een andere modus (combimobiliteit) VERKEERSVEILIGHEID - De fiets is een veilige en efficiënte vervoerswijze
	Tegen 2040 zijn <u>50% van de fietsenstallingen</u> aan regionale en interregionale <u>Hoppinpunten</u> beveiligd zodat (duurdere) fietsen veilig gestald kunnen worden.	

Van ambities naar een 'benefit map' (4)

VERANDERINGEN – OPBRENGSTEN - DOELSTELLINGEN

VERANDERINGEN	OPBRENGSTEN	DOELSTELLINGEN
<u>Versterken fietsreflex</u> Faciliteren van projecten Inclusiviteit Internationale evenementen	<u>MODAL SHIFT</u> 30% van de verplaatsingen in 2040 gebeurt met de fiets <u>VERKEERSVEILIGHEID</u>	
Inzetten op deelfietsen <u>Subsidiemaatregelen</u> Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving	<u>VERKEERSVEILIGHEID</u> Tegen 2040 beschikt 80% van de Vlaamse gezinnen over minstens 1 eigen fiets Tegen 2040 kan 90% van de Vlamingen fietsen Tegen 2040 zijn deelfietsen beschikbaar in alle stedelijke gebieden en in de helft van de landelijke kernen, verspreid over heel Vlaanderen	MODAL SHIFT - De fiets is de meest voor de hand liggende modus, al dan niet in combinatie met een andere modus (combimobiliteit)
<u>Netwerken</u> Beheer fietsinfrastructuur Communicatie Faciliteren van projecten Innovatie	<u>Netwerken</u> 0 dode of zwaargewonde fietserslachtoffers bij kinderen (6-18 jaar) tijdens hun woon-schoolverplaatsing (= tijdens de uren voorafgaand en navolgend op school) tegen 2040 Tegen 2040 is 100% van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk befietsbaar Tegen 2040 is 100% van de fietsnelwegen befietsbaar	VERKEERSVEILIGHEID - De fiets is een veilige en efficiënte vervoerswijze
Realisatie en conformiteit fietsinfrastructuur <u>Subsidiemaatregelen</u> Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving	tot zeer goed Tegen 2040 zijn fietswegen goed tot zeer goed Tegen 2040 zijn fietswegen veilig tot zeer goed Tegen 2040 zijn fietswegen veilig tot zeer goed Tegen 2040 is het Mobilidata-programma uitgerold langs gestuweden en is 100% van de verkeerslichtgerulede kruispunten in Vlaanderen intelligent en dus geconnecteerd met zijn weggebruikers Tegen 2040 scoort x6 van de fietsinfrastructuur langs gestuweden goed tot zeer goed Tegen 2040 scoort x6 van de jaagpaden op het BFF goed tot zeer goed Tegen 2040 zijn 100% van alle fietspaden en fietsnelwegen op een jaagpad of in beheer van het gewest verlicht waar de omgeving dit toe laat / of is een alternatief voorzien Tegen 2040 is 100% van alle fietspaden op het BFF verlicht waar de omgeving dit toe laat / of is een alternatief voorzien Tegen 2040 is voor alle fietspaden en fietsnelwegen op een jaagpad of in het beheer van het gewest winterdienst voorzien	
<u>Verkeersveilig gedrag stimuleren</u> Innovatie Kennisdeling Samenwerking Sensibilisering en educatie Vereenvoudiging en aanpassing regelgeving	<u>Verkeersveilig gedrag stimuleren</u> Tegen 2040 draagt 85% van de fietsers een fietshelm Aantal geregistreerde ongevallen met doden en zwaargewonde fietsers daalt jaarlijks met 5%	
<u>Combimobiliteit en fietsparkeren</u> Inzetten op deelfietsen in Vlaanderen Fietsdiefstal maatregelen	<u>Combimobiliteit en fietsparkeren</u> Tegen 2040 hebben alle regionale en interregionale Hoppinpunten overdekte fietsenstallingen met voldoende ruimte voor buitenmaats fietsen In Vlaanderen naar maximaal 7.000 diefstallen per jaar In Vlaanderen naar maximaal 7.000 diefstallen per jaar In Vlaanderen naar maximaal 7.000 diefstallen per jaar In Vlaanderen naar maximaal 7.000 diefstallen per jaar	
Uitrol Hoppinpunten <u>Fietsdata</u> Gedeeld begrippenkader Vindbaarheid, toegankelijkheid en beschikbaarheid verbeteren Verhogen kwaliteit beschikbare data Samenwerking Innovatieve methoden	en aan regionale en interregionale Hoppinpunten beveiligd zodat (duurdere) fietsen veilig gestald kunnen worden en aan regionale en interregionale Hoppinpunten beveiligd zodat (duurdere) fietsen veilig gestald kunnen worden en aan regionale en interregionale Hoppinpunten beveiligd zodat (duurdere) fietsen veilig gestald kunnen worden en aan regionale en interregionale Hoppinpunten beveiligd zodat (duurdere) fietsen veilig gestald kunnen worden	

Van gewenste verandering naar concrete initiatieven (1)

Op basis van de gewenste veranderingen -> initiatieven en andere projectvoorstellen door MOW en andere stakeholders.

VERANDERING

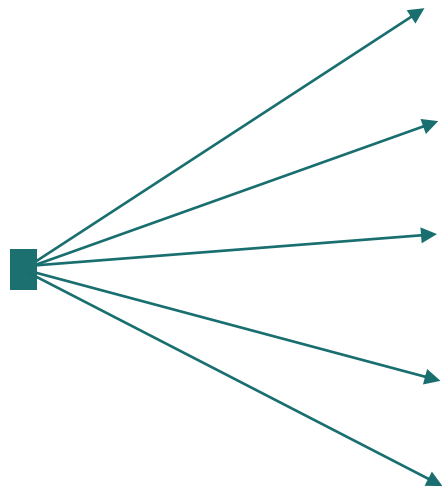

PROJECTEN/ACTIES/INITIATIEVEN

Van gewenste verandering naar concrete initiatieven (2)

VERANDERING

Realisatie en conformiteit fietsinfrastructuur

PROJECTEN/ACTIES/INITIATIEVEN

- **Investerings** in veilige en comfortabele fietsinfrastructuur: 300 miljoen euro per jaar.
- **Uitwerking portfoliomanagement** voor de prioritering van investeringsprojecten.
- Intensief gebruikte verbindingen worden in kaart gebracht en geïntegreerd in een **geoptimaliseerd Bovenlokaal Functioneel Fietsrouten netwerk (BFF) met bijhorend BFF-selectiekader**.
- Fietsdatastrategie met aandacht voor **inventarisatie van netwerken** om missing links te identificeren.
- ...

Overzicht projecten en stavaza

Een overzicht van de lopende initiatieven en projecten wordt bijgehouden door DMOW. Voor elk project/initiatief wordt minimaal volgende informatie bijgehouden:

Naam project
Omschrijving
Bijdrage verandering
Bijdrage opbrengst
Bijdrage doelstelling

Trekker
Betrokkenen
Timing
Budget

DOELSTELLING	CATEGORIE	VERANDERING	NAAM ACTIE	OMSCHRIJVING	OPBRENGST	TREKKER	ANDERE BETROKKENEN	TIMING	BUDGET
MODAL SHIFT	Fietsreflex	Subsidiemaatregelen	Nieuwe oproep Pendelfonds	Nieuwe oproep Pendelfonds in het teken van fiets	30% van de verplaatsingen in 2040 gebeurt met de fiets	DMOW	Provincies	Regelmatige oproepen	tbd
MODAL SHIFT	Combimobiliteit en fietsparkeren	Fietsdiefstal maatregelen	MyBike	Met de federale overheid en de andere gewesten maken we werk van een efficiënt, uniform systeem ter preventie van fietsdiefstal	30% van de verplaatsingen in 2040 gebeurt met de fiets	DMOW	Federale overheid, Waalse gewest, Brussels Hoofdstedelijk gewest	Start verdeling stickers 22-4-2024	tbd
MODAL SHIFT	Fietsreflex	Inzetten op deelfietsen in Vlaanderen	Deelfietsen VoM	Uitrol van deelfietsen Vervoer op Maat in Vlaanderen	Tegen 2040 beschikt 80% van de Vlaamse gezinnen over minstens 1 eigen fiets	DMOW Beleid RM	vervoerregio's: MOW-entiteiten/lokale overheden / provincies	tbd	tbd
MODAL SHIFT	Fietsreflex	Sensibilisering	Evaluatie en verderzetting van de verkiezing "Fietsstad/Fietsgemeente"	We voorzien een evaluatie van de procedure voor de verkiezing van een Vlaamse fietsstad/fietsgemeente. Dankzij een herwerkte procedure wordt het sensibiliserende effect vergroot. De middelen voor VSV zitten vervat in de samenwerking, het prijzengeld voor de fietsgemeenten moet apart voorzien worden.	30% van de verplaatsingen in 2040 gebeurt met de fiets	VSV	MOW	Tweejaarlijks	€ 200.000
VERKEERSVEILIGHEID	Netwerken	Schoolomgevingen en -routes maximaal conflictvrij maken	In het masterplan fiets van AWV (2024-25) zit een plan van aanpak voor schoolroutes en -omgevingen ingebed	AWV blijft verder inzetten op fietsveilige schoolomgevingen én schoolroutes	0 fietsverkeersdoden tegen 2040	AWV	lokale overheden	2024-2025	tbd

Monitoring

KPI's en monitoring

Opbrengsten zijn **SMART** gedefinieerd waardoor opvolging van KPI's mogelijk is:

- Opbrengsten tegen 2040
- Tussentijdse doelstellingen tegen 2030

⇒ **Mogelijkheid tot bijsturing** na evaluatie effect van specifieke initiatieven

Publiek dashboard fiets: website waar de verwachte opbrengsten & huidige stand van zaken op worden weergegeven

⇒ MONITORING

⇒ Belang van dataverzameling en uitgewerkte fietsdatastrategie

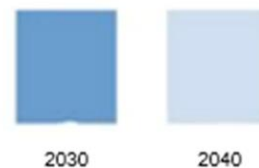
% verplaatsingen die met de fiets gebeuren

Evolutie aantal fietsverkeersdoden

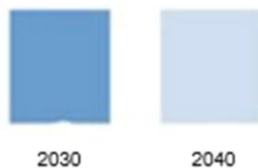
% Vlamingen dat kan fietsen

Evolutie fietsdiefstallen in Vlaanderen

Fietsenstallingen aan regionale en interregionale Hoppinpunten die beveiligd zijn

% van de fietssnelwegen dat befietsbaar is

Volgende stappen

Volgende stappen (1)

Een goed Vlaams fietsbeleid is een gedeelde verantwoordelijkheid, met initiatieven op verschillende bestuursniveaus waarin samengewerkt wordt aan de vooropgestelde doelstellingen.

Volgende stappen (2)

Dat kan enkel indien de initiatieven van lokale overheden en vervoerregio's kunnen inhaken op dit Vlaams fietsactieplan. Dat kan via:

- Expertpanel
- Deelname aan Fietsforum
- Bottom-up initiatieven waarbij trekkersrol wordt opgenomen (bvb, inzake kennisdeling tussen wegbeheerders)
- Bottom-up initiatieven waarbij ideeën worden aangebracht voor het Vlaamse fietsbeleid
- Trekken van projecten (bijvoorbeeld fietsfondsprojecten met oog op realisatie van het BFF)

Publicatie van de gevalideerde **documenten en opstart Fietsforum** voor de zomer

www.vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken/beleidsthemas/fietsbeleid/fietsforum

Bedankt!

Vragen? Feedback?

Met vragen en ideeën kan je ook steeds
achteraf terecht bij je DMOW-
aanspreekpunt in de vervoerregio!

www.vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken/beleidstemas/fietsbeleid/fietsforum

